

MOHÁCSI HIRLAP

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI HETILAP

Elofizetesi ára:

Negyedévre 1 pengő 60 fillér

Száma: 16 fillér.

Szerkesztőségi 88, kiadóhivatali telefon sz. 67.

Hadiállapot Angliával.

Még alig néhány héttel előtt megütközéssel fogadtuk Amerika és Anglia jegyzékét, melyben Finnországot kényszeríteni akarták, hogy hagyja abba a Szovjet elleni védelmi háborúját, mert az biztonságukat fenyegeti. Ma már saját bőrünkön tapasztalhatjuk ugyanezt. December hó 7-nek éjféletől *hadiállapotban vagyunk Angliával!*... Miért? Mert nem voltunk hajlandók december 5. napjáig adott határidőig kivonni honvédeinket a Szovjetföldről. Ma már a legelfogultabb sem tagadhatja meg azon súlyos okirati bizonyítékok terhe alatt, hogy Magyarország volt az az állam, mely a Szovjet Európa lángbaborító terveiben a legfőbb felvonulási ország lett volna. Hogy a sok bizonyíték közül csak egyet mondjunk. Napvilágra került az a katonai szótár, amely orosz és magyar nyelven készült s a Magyarországot majdan megszálló csapatok között osztottak ki. De ezen túlmenően elképzelhető-e, hogy az az ország, amely nyomorúságában, halálkáliságában is elsőnek emelt fegyvert a bolsevizmus ellen, ma amikor lassan egész Európa kereszties hadjáratban áll az új Európa érdekében, tétlenül nézhette volna ezt a küzdelmet s összeegyeztethető lett volna-e a magyarság hősi multjával és európai hivatásával, hogy határainkon állig felfegyverkezett ugrásra kész orosz hordát más nemzet fegyveres ereje küldje vissza az Uralon túl. Ezeréves öntudatunkat, ezeréves dicső multunkat tagadtuk volna meg, ha az angol kormány jegyzékét csak egy pillanatra is mérlegelni akartuk volna.

Húsz éven keresztül közömbös volt az angol kormány előtt elesettségünk, nyomorúságunk. Nemzeti ájulásunkban nyugodt lelkiismerettel szaggatták szét ezeréves határainkat s most, hogy a nemzet

saját bűneiért ezerszeresen megfizetve ismét a nemzeti felemelkedés útján áll nem kér egyebet tőlünk az angol kormány, mint, hogy tegyük ki országunkat az angol érdekek miatt a bolsevizmus pusztító dühének, tagadjuk meg a multunkat, de tagadjuk meg Európát is, mert hiszen ez a lépés nemcsak ellenünk, hanem Európa ellen is szól. Sztalin Európát akarta felgyújtani és bolsevizálni. Az angol világbirodalom megmentése érdekében mit szá-

mított volna ez Angliának. Saját érdekei miatt semmi sem lett volna feláldozni Európát s vele együtt Magyarországot is.

A magyar nemzet teljes egységében utasítja vissza az angol kormány jegyzékét, nemcsak azért, mert erre kötelez ezeréves multunk és európai hivatásunk, hanem azért is, mert magatartásunkat és elhatározásainkat érdekeinknek megfelelően csak mi szabhatjuk meg.

Kormányzó Ur névnapjának megünneplése a Leventeházban.

A mohácsi leventék a Kormányzó Ur névünnepe alkalmából lelkes és szép ünnepség keretében hódoltak a Főméltóságú Urnak.

December 6-án este a leventezenekar és a díszszakasz lampionos, zenés takarodót adott Másnap a fogadalmi templomban ünnepi Istentiszteleten vettek részt a leventék, majd zeneszóval felvonultak a Leventeház felé díszített dísztermébe.

A Szózat után *Dallos Géza* levente ünnepi ódát szavalt mély átérzéssel, majd *dr. Szkladányi László* leventeoktató mondott ünnepi beszédet Történelmi viszszaillantást véve, rámutatott az összeomlás mélységeire. Szörnyű e süllyedés — úgymond — szörnyű egy ezeréves vitéz nemzet dicső multjára, hogy akadhatalott miniszterelnöke, „aki nem akart katonát látni”. Valóban itt volt a vég, itt volt az utolsó óra. Beszéde további során ecsetelte a Kormányzó Ur halhatatlan érdemeit a nemzeti elenállás, a nemzeti hadsereg megszervezésében és a kommunizmus meg-törésében. De nemcsak mint országmegtartó és országgyarapító kormányzót *köszönikjük őt* — úgymond —

hanem mint embert is, aki szerénységével és fegyelmettségével példát mutat mik a teendők a háborús megszorítások idején s az elkövetkezendő jobb jövő érdekében ma fegyelmetten panasz nélkül kell álljunk mögötte,

mert e nemzet az öt hónapos vörös kataklizmából kellett, hogy megtanulja, hogy soha többet nem szabad elhagynunk ör helyünket, soha többet nem ismétlődhet meg 1918, soha többet nem jöhet Trianon, mert még egy megcsonkítást, még egy belső összeomlást nem bír el a nemzet.

Névünnepén köszöntjük fiúi szeretettel és rajongó tisztelettel. Köszöntjük mi magyar ifjak mindnyájunk édesapját, köszöntjük benne a daliás, csaták záporában megedzett hőst, köszöntjük benne példaadó életét és köszönjük neki, hogy ma a magyar ifjúság jövője előtt soha nem látott szebb és boldogabb távlatok nyílnak meg.

Adjon a nemzetnek olyan erős nagy lelket a Mindenható, mint az Övé. Adjon a Mindenható Kormányzó Urunknak boldog esztendőket, hogy a nemzet vele együtt megérhesse azt a kiteljesedett magyar nagyságot, amelynek első harcosa *vitéz nagybányai Horthy Miklós* a mi nagy országgyarapító Kormányzó Urunk volt — fejezte be beszédét *dr. Szkladányi László Urkóvi József* levente lendületes, pompás szavalaia után a leventezenekar *Környei Pál* vezényletével „Szép vagy, gyönyörű vagy Magyarország” c. darabot adta elő nagy sikerrel, majd az ünnepség a Himnusz hangjaival ért véget.

Telt házak mellett ment a „Karácsonyeji álom”.

A gimnázium „Szent László” kongregációja által rendezett műsoros est a legteljesebb erkölcsi és anyagi siker jegyében zajlott le. Mindhárom előadás zsfolt házat hozott s a szereplők, nemkülönben a rendezők munkáját dícsérte e nagy siker.

Szombaton, december 6-án este *Berend Ernő* a kongregáció prefektusának bevezetőjével vette kezdetét a műsoros est. *Berend Ernő* lelkes szavakkal ismertette a kongregáció működését, rámutatva a katonai mise és a könyv-akció igen nagy sikerére. Továbbiakban hitet tett a gimnáziumi ifjúság keresztény és vallásos mivoltáról s biztosította a hallgatókat, hogy ebben a szelében fognak a jövőben is működni. A nagyszerű beszámoló után *Urkóvi József Sík Sándor*: Karácsonyi álom c. hatásos költeményét szavalta el kedvesen, hangulatosan, majd *Staub Ádám* hittanár, a kongregáció fardhatatlan prézeze ünnepi felköszöntőjében Isten áldását kérte *Horthy Miklós* Kormányzó Ur Öfőméltósága életére, majd nagyhatású fejtegetésében rámutatott arra, hogy e földi lét semmi sem ér, ha nincs hova menni a halál után, ha nincs feltámadás, nincs túlvilági élet, akkor az emberi élet 10—20—50—100 esztendeje sokkal sivárabb, sokkal szomorúbb lenne mint az állaté, mert az emberiségnek megadatott az előrenézés, az égretekintés gyelveime. Eppen ezért földi életünkben keresnünk kell a jót, keresnünk kell az adakozás lehetőségét, mert az a boldog ember, aki adni tud anélkül, hogy a jobb kéz tudná mit tesz a bal kéz s megérzi azt a boldogságot hogy adni mindig több örömet jelent, mint kapni. *A karácsonyeji álom* c. dráma is ebben a szellemben játszódik le. Szkrucs Ádám a zsugori bankár hideg szobában csak pénzét kurgatja, alkalmazottját még karácsony ünnepén is do'gozni rendeli be, mindenkit, aki megközelíti, hogy adakozzék, gorbombán kiutasít. *A karácsony* szel-leme azonban jótékony álomban feltárja előtte eddigi életét, megmutatja a halál borzalmát s felébredve alnából tudatára ébred eddigi életének sivárságára s rájön arra, hogy az a legnagyobb boldogság, ha emberársainkon segíthetünk. Kívánja, hogy a darab mélyen szántó gondolatai a hallgatóságban maradéktalan emléket hagyjon.

A kedves, közvetlen szavak után kezdetét vette a darab. — Szkrucs Ádám bankár szerepében *Schmidt Lajos* tökéletesen oldotta meg a zsgori, majd pedig ismét emberi életet élő bankár nehéz szerepét, Krecsik Róbert az alázatos banktisztviselő és sok gyerekes apa szerepében *Berend Ernő* pompásan alakította a kissé félnék embertípust, míg felesége szerepében *Gauzer Ilé* a gyermekeiért bátran harcoló anyát tökéletesítette meg. Dr. Strong orvos *Arató Béla*, Topper ker. előjáró *Ribli János*, Frídrick Szkrucs rokona *Urkövi József* nyugodt, kimért játékkal tűntek ki. A karácsony szelleme szerepében *Kecskés Ilé* dallamos hangjával és bájos megjelenésével teljes sikert aratott. Jakab, öreg tanító szerepében *Darabos Antal* olyan tökéletesen alakította *Merényi*, *Schmidt*, *Lorányi*, *Tóth*, *Beck*, *Witzl*, *Kelbert*, *Wiezler*, *Ferth* alsós internistákkal együtt, hogy eszünkbe juttatták gyermekkorunkat. Az est legsikerültebb alakítása volt. Beregi részeges ügynök szerepében *Schmidt Miklós* és sírásói társai *Káplár Lajos* és *Selényi István* hátborzongatóan jól játszottak s alakításuk maradéktalan volt. Krecsik gyermekei szerepében *Szeszán*, *Balatinicz*, *Bauer*, *Regös*, *Herger*, *Karadics*, *Neumayer* élénken mozogtak s *Szeszán* alakítása különösen kedves volt.

A felvonások közti időt *Vida Attila*, mint *Mikulás*, *Dénes Nándor* és *Witzl Ernő* mint ördögök kedves jelenete, valamint *Schmidt Miklós* mulattató konferenciája töltötte ki. A rendezők *Liet István*, *Mudrányi István* és *Staub Ádám* gimnáziumi tanárok fáradságos munkája teljes sikert hozott. Kő ön elismeréssel kell adoznunk *Petrovics Dezső* kiválóan nagy-szerű maszkirozó és *Budaváry János* díszlettervező munkájának, továbbá *Klieber Ádám* sugó pompás működésének.

A szombati műsort vasárnap este és hétfőn délután teljes sikerrel megismételték. Mint értesültünk, nemcsak az erkölcsi, hanem az anyagi siker is teljes volt. A tiszta bevételt a kongregáció könyvtárának fejlesztésére fordítják.

Városi közgyűlés.

December hó 10-én, szerdán megtartott városi közgyűlésen napirend előtt *Petrovics Károly* képviselőtestületi tag szóváltette a Rákóczi, II. Lajos és Kazinczi utcák gyalogjáróinak kérdéseit. A Rákóczi és II. Lajos utcákban mindössze 120, illetve 127 cm. széles gyalogjárókat köveznek, holott különösen a Rákóczi utca a város egyik legforgalmasabb utcája s minthogy a fal mellett és a járda szélén is 20—20 cm. holt tér van, alig marad 80 cm. széles járható rész. A Kazinczi utcában pedig ott fekszik már régóta a kő s nem történik semmi a gyalogjárók kövezése körül. Szóvá tette a Király és Horthy Miklós uti nyitott aknák ügyét is, s azoknak befedését sürgette. *Vitéz Szőnyi Alajos* polgármester *Petrovics Károly* felszólalására közölte, hogy munkában van az egész városra kiterjedő alapos járda-építési tervezet, amelyet minden

képviselőtestületi tagnak ki fog-nak kézbesíteni, e tervezet meg-tárgyalása után aztán évről évre fokozatosan fogják a járdaprogramot megoldani. A Kazinczi utcában azért nem került sor a kövezésre, mert a mohácsi kö-vezők a Király és Horthy Miklós utakkal voltak elfoglalva, idegen kövezőkkel pedig a mohácsi kö-vezők rovására nem akart a város dolgoztatni. Ami pedig a Király és Horthy Miklós uti aknák ügyét illeti, a késelem abból származik, hogy azok befedésére szükséges vasrácsok még nem érkeztek meg, addig is utasítani fogja a vállalkozót, hogy az aknákat ideiglenesen fedje le. A polgármester választát a képviselőtestület tudomásul vette.

A városi alkalmazottak és munkások karácsonyi segélyét jóvá-hagyó, a város 1941. évi pótköltségvetését jóváhagyó és a város 1939. évi zárszámadását jóváhagyó határozatok bemutatása és tudomásulvétele után a képviselőtestület egyhangú lelkesedéssel vette tudomásul a m. kir. Pénzügyminisztérium leiratát, melynek értelmében a forgalmi-adó részesedési többlet alpból a város 25.000 P-t kap rendkívüli segély címen. — A dunai átkelési üzem díjainak felemelése tárgyában hozott képviselőtestületi határozatot elfogadó rendelet bemutatása után a képviselőtestület egyhangú lelkesedéssel 10 drb 200 P-s Erdélyi nyerevény-kötvény jegyzését határozta el.

A Nép és Családvédelmi Alap házépítéseivel kapcsolatban keletkezett új utcának a képviselőtestület a „Magyar Jövő” utcája nevet adta, egyben elhatározta, hogy a sokgyermekes családok részére a villamos áramdíjaknál kedvezményt állapít meg, ezzel is kidomborítani kívánva a sokgyermekes családok védelmét. E kedvezményre jogosultak kijelölését a polgármester hatáskörébe utalta, akinek határozata ellen felelősségnek helye nincs. A városi gimnáziumi tanárok részére a képviselőtestület óratöbbleti díjat állapított meg, majd felhatalmazta a polgármestert a város kezelése és felügyelete alatt álló alapok és vagyonrészleteknek a város háztartási és egyéb alapjainál mutatkozó készpénzhiányok fedezésére 1942. évre függőkölcsönképpen való igénybevétele, valamint az 1942. év folyamán mutatkozó fölös pénzkészleteknek pénzügyintézetknél való elhelyezését. — A képviselőtestület a legtöbb adófizető névsorának összeállítására bizottságot küldött ki — Mérsékeltlen emelte a városi gyepmesteri díjakat, majd kisebb jelentőségű személyi ügyek tárgyalása után a közgyűlés véget ért.

„Knyas Simeon” Mohácson

A testvéri Bulgária részére ismét elkészült az óbudai hajógyárban egy remek motoros személyszállító hajó, Boris király fiának nevével viselő „Knyas Simeon” December hó 8-án, hétfőn állt meg a gyönyörű építésű hajó Mohácson.

Kovács György hajóparancsnok, *Prékl Ferenc* felügyelő és a hajót tervező mérnök társaságában megtekinttük a pazarul berendezett hajót s annak min-

den kis porcikája a magyar munkát és munkást dicséri. Csak a hajó két 460 lóerős motorja készült Németországban, a többi mind magyar anyagból készült. A hajó 78 méter hosszú, 9 méter széles és 115 méter magas, merülése 130 cm. Kényelmesen, teljes komforttal 700 utas, de szükség esetén 1700 utas is elfér rajta, valamint 6 vagon áru. A hajótestben vannak elhelyezve a hálóterek teljes komforttal, pl. a szellőztetést külön motor látja el itt, a komorát, ha az utasok hívják, nem csengő, hanem villanykörték kigyullása figyelmezteti. A földszinten a hajó farán hatalmas nyitott étterem van bärpulttal. A hajó elején másodosztályú étterem és szalon van, a félemeleten elsőosztályú étterem van remek bútorral, ételfelvonóval. E szalonban van elhelyezve a kis trónörökös életnagyságú festménye. E szalon előtt külön kis sétány és gyönyörű nádfontú bútorokkal ellátott hall, innen nyílik a királyi lakosztály. Remekül berendezett sötét bútorzatú fogadó, intarziás íróasztallal, telefonnal. Ebből egy világos bútorzatú háló nyílik, az ágyak felett ezüsttel átszőtt igen értékes gobelinnel. A háló mellett fürdőszoba. E lakosztálytól hátrább van az ebédlő, gyönyörű bútorokkal felszerelve.

A hajó személyzetének külön modern szobák, amellel külön tisztái és legénységi társalgó és étterem

A tágas földszinten külön felszóló és napozó hely. A parancsnoki híd nemcsak szöcsövel és jelzőórával érintkezik a gépházzal, hanem külön telefonja is van úgy a gépházhoz, mint a hajó orrához és farához. A kormány biztosítása igen érdekes. Az esetre, ha a kormánykötél elszakadna, a kormány a hajó farában kézzel is kezelhető. A kormányház mögött van a rádiószoba. Innen irányítják az egész hajóra, éttermekbe, folyosókra beszerelt hangszórókat, amiket azonban tetszés szerint ki lehet kapcsolni.

Megtekintjük a géptermet is. A 920 lóerős motorok ragyognak a tisztaságtól. Külön villanyáram és sűrített levegőt fejlesztő gépei is vannak a hajónak. A gépterem tágas, ragyogó.

A hajót *Kovács* parancsnok *Russeig* vezeti, ahol a hajót átadják a bulgár hajózási vezetőknél. Négy napi próbateljesítési út után lesz aztán az ünnepélyes felavatás. Kívánjuk, hogy a testvéri bulgár népnek sok öröme teljék ebben a gyönyörű hajóban.

SZABADLICEUM

A rokokó muzsika *Raphael*-jéről, *Mozart* *Amadé Wolfgang*-ról tartott előadást a halhatatlan zeneköltő halálának 150. évfordulóján *dr. Gálos László* pécsi teológiai tanár. Színes előadásában megismertette az embert — a mindennapi kenyérért küzdő, a megmérettés, irigység és rosszakarat hínárjában vergődő templomi karnagyot, akinek halálában is csak tömegsírát juttatott a kegyetlen végzet — és a halálát örökké túlélő szellemóriást, *Haydn* és *Beethoven* mellett a világ legnagyobb zeneköltőjét. Látjuk a gyermekzenit, akit

Mária Terézia megcsókolt, a fényes európai udvarok pompájában tündöklő ifjút, végül a szerencsétlen házasság lelket morzsoló, megmérettésben vívódó családapát, aki a mindennapit is alig tudja előteremteni. *Salzburg*, *Páris*, *Bécs*, életének nagyobb állomásai, de bejárta a művészet hazáját, *olaszországot* is, hogy visszatérjen *Bécsbe*, ahol életének legnagyobb részét tölti folytonos irigység és celszövevények közepe. *Erdemeit* és alkotásait csak jóval halála után értékelték a zeneudomány. Helyét *Haydn* és *Beethoven* között úgy jelölhetjük meg legvilágosabban, ha egy allegorikus példával *Haydn* tészlő bimbónak, *Mozartot* kinyílt, csodálatos színekben tobzódó, illatos virághoz hasonlítjuk, mely után *Beethoven* a fejlődés betetőzését, a gyümölcs jelképezi. *Mozart* lángelme és éppen ezért szelleme nem áll meg a szűkebb osztrák haza határainál, hanem beragyogja az egész európai művelt világot. Szelleme magában foglalja mindazt, ami a XVIII. század műveltségének tartalmát jelenti, a könnyed francia rokokót, az olasz dallamosságot és az osztrák derűt; egyszóval *Mozart* korának képviselője s éppen ezért minden kornak legnagyobbja. Az előadó, egyébként *Mohács* szülőtte, átfogó tudással, színes stílussal felépített előadását derűs humorral fűszerezte s így képszerelés nélkül is élvezetet és élményt jelentett a Liceum közönségének.

A legközelebbi előadást folyó hó 18-án *dr. Faluhelyi Ferenc* egyetemi tanár, a pécsi Kisebbségi Intézet igazgatója tartja a pécsi kisebbségi intézet működéséről és céljáról s egyben a mai magyar élet egyik legkor-szerűbb problémáját fogja tudomanyos szakszerűséggel megvilágítani.

G. E.

Termesszünk olajos és fonalas növényeket.

Az elmúlt vasárnap a m. kir. Földművelésügyi Miniszter rádión keresztül hívta fel a gazdákat, hogy olajos és fonalas növényeket nagyobb mennyiségben termesszenek, mert ezekben már most is nagy hiány mutatkozik. Ezt a felhívást minden gazdának meg kell szívnálnie s ennek értelmében cselekedni. Ma nehéz háborús időkben élünk s a gazdáknak is elsősorban azokat kell termeszteni amire országunknak és egész Európának legnagyobb szüksége van. Nem kívánja a gazdától senki, hogy a jól ismert s bevált növényei helyett olajos és fonalas növényeket termesszen, hanem csak annyit, hogy földjének egy huszad harmincad részén természetesen ezen növények valamelyikéből. *Ennyit azonban minden gazdának meg kell tennie.* A jövő évre ezeknek a növényeknek az árát úgy fogják megállapítani, hogy a gazda jól fog vele járni. Ezek termesztése a gazdának csak hasznára válik, mert így kicsinyben megismerkedhetik ezek termesztésével s a jövőben amikor a buza és a kukorica mellett ezeket a növényeket majd nagyobb mértékben kell termeszteni, akkor ennek nagy hasznát veszi.

Lássuk most már azokat a nö-

vényeket, amelyeket itt természetünk kell

Itt van elsősorban is a ricinus. Ezen növény olaját eddig csak gyógyszerül használták, de ma a legfontosabb hadianyag, mert a repülőgépek kenésére ennek olaját használják. A repülőgépeket leállítani nem lehet, mert ezeknek leállítására rengeteg véralózatba kerülne. Fejlődéséhez sok meleg kell, ezért csak az ország déli részein termesztjük sikerrel. A környékbeli községekben kisebb mértékben jó eredményeket termesztek, csak az utóbbi két esős, hideg évben nem tudott az egész termés beérni. Így is pl. az egyik lánycsónki gazda 400 négyzetméter területről 350 kg termést kapott s m-termettségéért 63 P-t fizetnek. Trágyázás után a második évben termesszük s csak a nagyon sovány talajon kell alája közvetlenül trágyázni, de akkor sem tavasszal, hanem még az őszi folyamán. Az őszi felszántott földet tavasszal ne szántuk meg, hanem csak boronával, lókapával porhanyítsuk meg s április második felében, tehát a kukoricával egyidőben 70–80 cm. sor és növény távolságra fészekenként vetjük el. Egy-egy fészekbe három szem magot teszünk, de csak egyet engedünk beőlni kifejledni. Kikelet után gyengén megkapaljuk és a nyári folyamán szükség szerint még két kapálást adunk, amit lókapával is végezhetünk. A ricinus a levelek hónaljából fattyuhajtásokat hoz, amit ki kell törölni és egy-egy növényen 4–5 gyeriát (virágcsomót) hagyunk. Ezt a munkát a gazdák elmulasztják megtenni, ennek következménye a késői beérés. Érése nem egyszerre történik, ezért 2–3 ízben át kell járni a területet, hogy a megbarnult érett magtokokat veszteség nélkül leszedhessük. Értékesítése a magokkal együtt történik.

A másik növény a napraforgó. Ennek termesztése kevesebb munkával jár s ahol a kukorica jól megerterm, ott a napraforgó is szép termést ad. Ez évben a környékbeli gazdák megpróbálták a termesztését s kívánni sem lehet nagyobb tányérokat, mint amit hoztak. Napraforgó ott adja az igazi nagy termést, ahol alája trágyáznak. Lehetőleg őszi hordjuk ki alája a trágyát s csak kivételesen tavasszal. Április második felében vetjük 80 cm. sor és 60 cm. növény távolságra. Egy-egy fészekben csak egy főtvet szabad hagyni, mert különben nem tud rendszeresen kifejlődni. Ápolása két-három kapálásból áll, amit szintén lókapával végezhetünk. A napraforgó kiűnően irtja a gaznövényeket. Ha valamelyik gazdának acatos, vagy tarackos földje van, úgy természetesen benne napraforgót, a jövő évben vajmi keveset, vagy semmit sem fog a gazból találni. Beérés után a tányérokat leszedjük, ponyvára rakjuk, a tányérokat egy darab fával megvergetjük s a magnak legnagyobb része kihull a tányérból. A vissza maradó magvakat kézzel kidörzsöljük. A munka igen gyorsan megy. Termése kat. földankint 8–12 q között van, métermázsáért 35 P-t fizetnek.

Fonals növények közül elsősorban a kender érdemes itt

termelni. Ez évben a mohácsi gazdák is próbálkoztak ugyan a termesztésével, de bizony az eredmény igen gyenge volt. A déli felszabadult területeken a gazdáknak fő jövedelmi forrása a kender. Igaz, hogy ezeket frissen trágyázott földbe vetik. Ez is a helyes, mert a kender alá nem tudunk annyi trágyát kihordani, amit az termésével meg ne hálálna. A mohácsi kenderek dohány földbe lettek vetve s ez a fő oka, hogy nem sikerültek. Az őszi folyamán jól megrágyázott s felszántott földet tavasszal megporhanyítjuk és április közepén gabonaszórává válnak. holdankint 45 kg. magot vessünk el. A növények megerősödése után megfogasluk, majd később a nagyobb gazokat kiszurkáljuk. A porzós (virágos) kender elvirágzása után a kender levágjuk, megszárazítjuk és lelevelezzük. Az 1. osztályú kender árárt 18 P-re állapították meg. Közepes termés esetén 40 q kórót kaphatunk.

A fonals növényekhez tartozik még a len is, erre is nagy szükség volna, de mivel ez igen jól kimunkált és gyommentes földet kíván, így ennek termesztését az itteni gazdáknak nem ajánlom.

Ezen növények termesztésére, valamint más gazdasági dolgokra szívesen ad tanácsot a teli gazdasági iskola

Orinsay Miklós igazgató.

Emlékezzünk...

1915. december hó 11. A magyar hősiesség, a magyar önfeláldozás soha el nem felejthető napja. A 10. huszárezred, a limanovai huszarak e napon áldozták életüket és véréket a hazáért. Huszarak voltak s mégsem lovon kellett megküzdeni a hatalmas túlerővel rendelkező ellenséggel, hanem lövészarokban. S ők állták a harcot utolsó emberig. Hőstettükkel örök követendő példáját mutatták a magyar hősiességnek és a rettenhetetlen bátorságnak. Örizzük meg emlékeiket kegyelettel és büszkeséggel.

— **Áthelyezés.** A belügyminiszter Vitéz Péterffy Zoltán m. kir. rendőrkapitányt saját kérelmére Pécsre helyezte, míg utódává Léváról dr. Kocsis Béla m. kir. rendőrkapitányt nevezte ki, aki hivatalát már el is foglalta.

— **Miniszteri biztos a délmagyarországi ármentesítő és belvízlevezető érdekeltségeknél.** A földművelésügyi miniszter Sárkány Béla főhercegi uradalmi műszaki igazgatót a Budzsáki belvízlevezető társulat és a Kölked—Darázs-i ármentesítő és belvízlevezető társulat ügyeinek igazgatására 1941. évi december hó 2-ától számított két év tartamára miniszteri biztosul kirendelte.

— **Limanovai emlékünnepe.** A gimnázium önképzőköre, dec. 14-én vasárnap a gimnázium tornatermében, a limanovai útközet emlékére ünnepélyt rendez. Az ünnepi beszédet Kele Sándor gimnáziumi tanár mondja. Az igazgatóság ezúton is szeretettel hívja meg a város társadalmát.

— **Iskolalátogatás.** Dr. Masszi Ferenc tanügyi tanácsos, főigazgatóhelyettes december hó 3-án és 4-én a gimnáziumban és a polgári iskolában tett látogatást és a magánvizsgálatokon elnökölt.

— **Halálozás.** Súlyos csapás érte Kiss Ferencet, a városi villamosmű igazgatóját. Édesatyja id. Kiss Ferenc december hó 6-án elhunyt. Halála általános részvételt keltett.

— **Köszönetnyilvánítás a Magyar Élet Párt üléséről küldött üdvözlő táviratokért.** Bárdossy László m. kir. miniszterelnök és Vitéz Lukács Béla országos pártelnök a Mohácson megtartott Magyar Élet Párt nagyválasztmányi megbeszélés alkalmából küldött üdvözlő táviratokért meleghangú levélben mondottak köszönetet, úgy a választókerületi szervezetnek, mint a vezetőségnek.

— **Tűz a trafikban.** Vitéz Sasváry Keresztély Szentháromság utcai trafikjában december 5-én este tűz ütött ki. A kivonult tűzoltóság a tüzet eloltotta. A kár mintegy 50 pengőtet tesz ki.

— **Nem várt eredményt hoztak a „Dohánytalan napok”.** A december 7-én és 8-án vízicserkészeink által rendezett „Dohánytalan napok” nem várt eredményt hoztak. Az elszármolások még folytak, de annak sikere minden várakozást felülmúl. Esetleg elmaradt ajándékok leadási határideje december 14.

— **Lopás.** Viola Tasi Jánosné ismeretlen tettes ellen feljelentést tett, aki 1 méter széles és 3 méter hosszú szunyoghálóját ellopta.

— **Fagázás hajtott autóbusz Pécs—Mohács között.** Főhi Viktor vállalkozó december hó 9-től egy fagázás autóbust állított be a mohács—pécsi járatba. A 22 személyes autóbust egy régi kocsi alakították át s a külön soffőr-fülke miatt négyel kisebb a férőhely. A próbajaratok kiűnően sikerültek. A sebesség változatlan. Fűőanyagul aprított keményfát használnak. A kocsibelseje teljesen szagtalan.

— **A karácsonyi és újévi megnövekedő csomagforgalom miatt a posta felkéri a közönséget, hogy nem romlandó küldeményeit lehetőleg december 20-ig adja fel.**

— **Teremtsünk rendet a „zászló fronton!”** Kaptuk az alábbi levelet: „Igen Tisztelt Főszerkesztő Úr! Aki nemzeti ünnepeinken, így a legutóbbin is csak kissé szétnéz utcáinkon, joggal megütközik azon a szegényes zászlódíszon amelybe városunk ilyenkor öltözni iparkodik. Lobogót a főútvonalakon is csak szórványosan, a csatlakozó nagyobb mellékutakban is csak egyet-kettőt, mutatóban látunk. Tudom, hogy a mai nyersanyagihiány és drágaság mellett a hiányzó zászlók beszerzése sok nehézségbe ütközik, mégis bizonyára sokan egyet-értenek velem abban, hogy e sívár „ünnepi kép” méltatlan egy megyei város régi és förtelen magyarságához, ma különösen, amikor Mohácsnak, mint magyar városnak példát kell mutatni e téren is. Az apró utcácskák dísztelenségét megértem, hiszen ezekben valóban igen szegény emberek laknak, akiknek bizonyára súlyos pénzáldozatot jelentene egy zászló beszerzése, de mit gondoljunk a közismerten vagyonos, vagy közepesen jómódú házbirtokosokról, akik házuk zászlóhiányával akár feledékenységből, akár közömbösségből tüntetően kapcsolják ki magukat az egyetemes nemzeti együttérzésből, avagy ha ki is tűzik lobogójukat, egyeseké olyan foltos, rongyos és színehagyott, hogy szent nemzeti jelvényünk megcsúfolása az. Mohács város társadalmában minden időkben példadadón tudott egységes lenni, ha hazáról, magyarságról volt szó. Bizonyos vagyok benne, hogy most, amikor öntudatos magyarságunk megvallása ismét fontos nemzeti érdek, a város ebben a kérdésben is egységesen foglalást s legközelebbi alkalomkor már legalább a főútvonalakon minden házon lesz lobogó Tisztelettel: Aláírás.”

— **Borkóstoló a Kaszinóban.** A mohácsi Nemzeti Kaszinóban évről évre megtartott borkóstoló évben december hó 6-án volt. Vitéz Szőnyi Alajos polgármester elnöke mellett a zsűri az első díjat Roheim Jenő, a második díjat Husi Sándor, a harmadik díjat pedig dr. Német István borának ítélte oda.

— **Új háborús érdemét alapított a Kormányzó Úr.** A Főnáltóságú Kormányzó Úr a háborúban való részvétel és a háza védelmében szenvedett sebek, sérülések, rokkantság méltatására tűzkeresztet alapított. A tűzkereszt rendjele az érdemjelek és emlékjelek rangsorában a Károly csapatkereszt után jön.

— **Téli kikötő épül Baján.** Az 1942. évi állami költségvetésben szerepel többek között a bajai Kamarás Dunaág téli kikötővé való fejlesztése, amely ugyan ezideig is szolgált hasonló célokat, de mélyebbjárátú hajók részére nem volt alkalmas. A munkálatokat tavasszal kezdik. Ezzel kapcsolatban nem szabad elejtenünk a mohácsi téli kikötő gondolatát sem s minden alkalmat meg kell ragadnunk a mohácsi téli kikötő propagálására.

— **Állandóan számolni kell a repülőátadásról.** A szövetséges haderők győztes előnyomulása az ellenséges repülőalkulatokat mind távolabbra szorította az ország határáról. Helytelen volna azonban, ha légvédelmi készültség enyhítését a lakosság úgy magyarázná, hogy újból a béke zavartalan és feltétlen biztonságát élvezzünk. Csekély az ellenséges berepülések valószínűsége, azonban a nagy hatósugarú bombázó repülőgépek berepülésével mindig számolnunk kell, miért is ügyeljünk a szirénák megszólalására. Az elsőlétfítés nincs elrendelve, azonban a sziréna megszólalása pillanatában azt azonnal végre kell hajtani. Különösen ügyeljünk arra, hogy ha a sziréna éjszakai álmunkból riaszt fel, ne gyujtsunk világosságot ott, ahol nincs lefüggönyözve. Tanácsos zseblámpát mindig kéznél tartani. Ha a lakosság fegyelme nem mutatkozik elegendőnek, akkor a m. kir. honvédelmi miniszter az elsőlétfítés állandó végrehajtását rendeli el. Az óvóhelyek és szükségóvóhelyek rendbehozandók. Úgyszintén a házcsoportok légoltalmi parancsnokai gondoskodjanak arról is, hogy az elrendelt kézi oltószerek és eszközök szükség esetén azonnal kéznél legyenek.

— **Adjunk karácsonyi segítyeket.** A Magyar Dolgozók Országos Hivatásszervezete előterjesztésére a m. kir. kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter felhívja a munkavállalókat (tisztviselőket, segédek és segédmunkásokat) alkalmazó kereskedelmi vállalatok, illetve kereskedők figyelmét, hogy alkalmazottaiknak — a rendkívüli súlyos gazdasági viszonyokra és a nagy drágaságra való tekintettel — megfelelő karácsonyi jutalmat, segítyt adjanak. A kereskedelmi alkalmazottak munkajuttatásukkal és szakiatudásukkal, általában elég alacsony díjazás ellenében, ugyancsak ellátják hivatásukat és teljesítik kötelességüket, mint a közszolgálatban álló tisztviselői kar. Eppen ezért méltányos és indokolt, hogy a szerel- ünnepen, karácsonykor ne csak a tisztviselői társadalom, hanem a kereskedelemben alkalmazott munkavállalók társadalmá is érezze a manapság annyira szükséges támogatást.

— **Óriási sikere van az anti-bolsevista kiállításnak.** A Move által rendezett anti-bolsevista kiállítás Budapesten óriási siker jegyében zajlik le. A kiállítás e hó 20-áig van nyitva. Vidékieknek 50 százalékos utazási kedvezmény.

— **Országos vásár.** Hétfőn, folyó hó 15-én Mohácson országos állat- és kirakodó vásár lesz, melyre vesztmentes helyről mindenféle állat felhajtható.

— **Vándorbölcsök ajándékozása.** *Stollár Ferenc* asztalosmester a mohácsi Stefániának két darab vándorbölcset adományozott, melyért a Szövetség ezúton is köszönetet mond.

— **Drágább lett a liszt.** A nullás liszt ára 68 fillérről 78 fillérré emelkedett.

— **Töltőtollak szakszerű javítását** vállalja *Fridrich Oszkár* könyvkereskedés.

— **Anyakönyvi bejegyzések** 1941 december 5-től 12-ig.

Születések: Major Julianna, Mester János, Vida Katalin.

Házasságkötések: Hordósi Mihály és Makai Katalin, Hornyák János és Bézdi Julianna.

Halálozások: Héjja Mihály 42 éves, Pogledics József 37 éves, özv. Vincze Mátyásné 83 éves, Kiss Ferenc 80 éves, Kerék Nándor 80 éves.

SPORT. SPORTHIREK:

A kerületi I. osztály két utolsó helyeztje az 1941/42. év végén kiesik a II. osztályba.

A kerületi II. osztály három csoportjának (Pécs, Kaposvár, Nagykanizsa) három bajnoka közül kettő jut fel az I. osztályba. A három csoportbajnok egymás-közt egyfordulós döntőmérkőzéseket játszik és a döntőkben, pont és gólaránnyal, 1. és 2. helyen végző 2 csapat jut fel az I. osztályba. Adöntőmérkőzéseken csak az első helyen ténylegesen végzett csoportbajnok vehet részt.

Ha a kerületi I. osztályban további hely üresedni meg, arra az I. osztályban 1941/42 év végén a 11. helyen végzett csapatot kell beosztani minden további osztályozó vagy minősítő mérkőzés nélkül.

A kerület ügyvezető elnöke Pazaurek Dezső mohácsi labdarúgójátékvezetőt az MLSZJT Dél-dunántúli Kerületének ellenőri tisztségébe bíztta meg.

A vasárnapi nappal teljesen befejeződött a kerület őszi labdarúgó idénye, hogy három hónapi pihenőre térve március első vasárnapján újult erővel induljon majd meg a döntő szót kimondó tavaszi bajnoki idény.

Hadi gazdálkodási tanácsadó:

Vegyünk 5 dg szemes pörköltkávét á —.56 P 2.80
Ehhez hozzá vegyünk 25 dg szemes pörkölt roszta á 1.44 P —.36
kifizeltünk Pengő 3.16

mely összegért kaptunk 30 dg kitünő tejeskávéhoz való anyagot.
Ebből ugyanúgy készítettünk kávét (cikória pótkávé hozzáadásával), mintha tiszta szemes kávéból készítenénk.
Az elkövetkezendő békeévekben is szívesen isszuk majd az így készült finom tejeskávét, amely viszont békebeli nemzetgazdaságunk szempontjából lesz mindannyiunkra előnyös.
Pörkölt roszta és mérsékelt mennyiségű pörköltkávét minden fűszerüzletben kaphatunk.
A jó tanácsot szívesen adta *Freund Sámuel Fiai cég* Mohácson.

Halló! Figyelem!

Mielőtt karácsonyi ajándékát megvenné tekintse meg üzletünket, ahol megtalálja a kívánt ajándék anyagát
Ingek, férfi- és női divatsálak, nyakkendők, stb.
Nagy karácsonyi gyermekvásár!
Maradandó gyermekjátékok: masszív gyermekautók, kocsik, rödiik lerakata
Mohácson, Király út Tisztelettel: **GREEN JÓZSEF és FERENCÉ**
Baromi piaccal szemben divatáru kereskedők.

— **Hitelbevásárlási Központ** irodáját Vörösmarty utca 2. sz. (Rosenthal ház) helyezték át. Tagok itt jelentkezzenek.

— **Hippó mosószer** újból kapható *Kovács Károly* fűszerkereskedőnél.

Felelőszerkesztő:

BÁN ANDRÁS
Laptulajdonos és kiadó:
FRIDRICH OSZKÁR

Nyit t ér.

(Az ezen rovatban foglaltakért nem vállal felelősséget a szerkesztőség)

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, kik felejtethetlen drága halottunk

MÁYER NÁNDORNÉ

elhunyta alkalmával a temetésen való megjelenéssel, részvétük kifejezésével, virág vagy koszorú küldésével mély fájdalomukat enyhíteni igyekeztek, fogadják ezúton hálás köszönetünket.

Mohács, 1941. december hó.

A gyászoló család.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, kik felejtethetlen drága jó halottunk

id. KISS FERENC

temetésén való megjelenéssel, részvétkifejezéssel, koszorú vagy virág küldésével mély fájdalomukat enyhíteni igyekeztek, fogadják ezúton hálás köszönetüket.

Mohács, 1941. december hó.

A gyászoló család.

Szent István utca 7. számú

ház eladó,

mely egy 3 és egy 4 szobás lakásból áll. Cím a kiadóban.

Tompa Mihály u. 2. szám alatti, két utcára nyíló

h á z

szabad kézből eladó.

Eladó

a Horthy Miklós út 4. számú

h á z.
Érdeklődni a tulajdonosnál.

Piaci árak: a szerdai heti piacon:

Buza	26.— P
Zab	21.70 P
Rozs	24.— P
Árpa	21.— P
Tengeri, szemes, új	20.40 P
Tengeri, csöves	15.30 P
Bab, fehér	55.— P

Élősertés árak:

170 kg. vagy nehezebb I. r.	1.78 P
Legalább 155 kg os	1.74 P
„ 148 „ „ „	1.70 P
„ 140 „ „ „	1.70 P
„ 110 „ „ „	1.66 P
„ 170 „ „ „	1.62 P
„ 100 „ „ „	1.64 P
Vágósertés 170 kg. a „ „	1.54 P
75 kg.-nál nehezebb soványsertés	1.54 P
30—75 kg.-os hizl. alk.	soványsertés 1.90 P

Mezőgazdasági szakiskolát végzett gyakornokot

felvesz **SEMZŐ-GAZDASÁG SÁROK**, u. p. Bezedek. Telefon: Bezedek 10.

ÉRTESÍTÉS

Mohács és vidéke nb vásárló közönségét tisztelettel értesítem, hogy a nemzeti önállósítási alaptól

Mohácson, Molnár u. 26. sz. alatt rőtös és divatáru üzletet nyitottam. A n. é. vásárló közönséget biztosítom szolid és pontos kiszolgálásról. Szíves pártfogást kérve, vagyok teljes tisztelettel:

ISZTL BÉLA.

Bútorbeszerzése

előtt nézze meg háló- és konyhabútor raktáramat

Stollár Ferenc és Fia

Mohács, Király ut 3. szám.

35 éve fennálló

Kovács műhely a központban öregség miatt bérbe kiadó.

GLÜCKNER BÉLA kovácmester Vörösmarty

Keresek gépirónót

aki a számtani alapműveletekben is jár-tas. Sajátkezű ajánlatot és fizetési igény megjelölést kér.

Mohácsi Malomipar R. T.

Haim Gyula fűszerkereskedőnél Mohácson, Apponyi u 5. sz alatt eladó egy amerikai gyártmányú, mária üveges

Kox-kályha

kifogástalan állapotban.

Eladó föld:

600 □-öl az Alsómezőben és 1100 □-öl a Cserben

Cím a kiadóhivatalban.

5000 □-öl föld, beltelek,

a járványkórház alatt, kertészlet-nek elsőrendű, kisebb parcellák-ban is eladó. — Bővebbet a tulajdonosnál.

Kálvin köz 14. szám.